

ED009

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

The Factors Influencing the Academic Leadership of the School
Administrators under the Office of Khon Kaen Primary
Educational Service Area 1

ดร.จิรพงษ์ ไชยยศ¹ดร.สายัณห์ พาน้อย²ดร.ศิริกาญจน์ เนโปกท์³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อพัฒนาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 และ (2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวม ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 600 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 เป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยงเท่ากับ 0.994 มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ตั้งแต่ 0.80 – 1.00 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติพื้นฐานและการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 24 ตัวแปร ตัวแปรแฝงที่เป็นตัวแปรสาเหตุ รวม 5 ตัวแปร ตัวแปรแฝงที่เป็นตัวแปรผล รวม 1 ตัวแปร รวมตัวแปรทั้งสิ้น 30 ตัวแปร

¹รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

²ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

³นักวิชาการอิสระ

2. การวิเคราะห์ตัวแปรผลขององค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ซึ่งให้เห็นรูปแบบการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (X^2) เท่ากับ 43.212, องศาอิสระ (df) เท่ากับ 30, ความน่าจะเป็น (P-value) เท่ากับ 0.056, ไค-สแควร์หารด้วยองศาอิสระ (X^2 / df) เท่ากับ 1.440, ค่าดัชนีระดับความสอดคล้องกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.994, ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.940, ค่าดัชนีวัดเปอร์เซ็นต์ความกลมกลืน (NFI) เท่ากับ 0.997, ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.999, ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ 0.027 ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเป็นบวกต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่ระดับ 0.001 สูงสุด คือ ปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (ASSU) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ (VISI) ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเป็นลบ คือ ปัจจัยด้านการวางแผน (PLAN) ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมเป็นบวก คือ ปัจจัยด้านการวางแผน (PLAN) ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมเป็นลบ คือ ปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (ASSU) ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมเป็นบวกสูงสุด คือ ปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (ASSU) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ (VISI)

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการ

Abstract

The objectives of this research were: (1) to develop the factors influencing on the academic leadership of school administrators under the Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 1(KKPESA 1); and (2) to verify a congruence of the factors influencing on the academic leadership of school administrators under the Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 1(KKPESA 1); 3) to study a direct, an indirect and a total influence of the factors influencing on the academic leadership of school administrators under the Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 1(KKPESA 1). The research samples consisted of 600 persons of school administrators and teachers. The research instruments were the set of questionnaires concerning the factors influencing on the academic leadership of school administrators under the Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 1 with the five-level rating scale, the reliability of the overall items value at 0.994, the content validity was between 0.80-1.00 through the index of congruence

(IOC) technique. The collected data were then analyzed using the computer program for calculating basic statistic and analyzing Path Analysis.

The research findings were as follows:

1. The factors influencing on the academic leadership of school administrators under the Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 1, it consisted of 27 observable variables, 5 latent causal variables and 1 latent end-result variable, the overall variables of 30.

2. As regards the verification of the factors influencing on the academic leadership of school administrators under the Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 1, indicates that the model fits the data which the empirical data was in agreement with the value of Chi-square (X^2) at 43.212, degree of freedom (df) at 30, probability value (P-value) at 0.056, Chi-square deviated by degree of freedom (X^2/df) at 1.440, the Goodness of Fit Index (GFI) at 0.994, the Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) at 0.940, the Norm of Fit Index (NFI) at 0.997, the Comparative of Fit Index (CFI) at 0.999, the Index of Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) at 0.027 respectively.

3. The factors influencing directly positively on the academic leadership of school administrators under the Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 1 that significant level at 0.001 and at the highest level was the assurance educational quality (ASSU) and the second was the vision (VISI). The factors influencing directly negatively was the planning (PLAN). The factors influencing indirectly positively was the planning (PLAN). The factors influencing indirectly negatively was the assurance educational quality (ASSU). The factors influencing totally positively at the highest level was the assurance educational quality (ASSU) and the second was the vision (VISI).

Keywords : Academic leadership

1. บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญมั่นคงดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษาตอนหนึ่งความ

ว่า “การพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญยิ่งขึ้นไปนั้นย่อมต้องพัฒนาบุคคลก่อนเพราะถ้าบุคคลอันเป็นองค์ประกอบของส่วนรวมไม่ได้รับการพัฒนาแล้วส่วนรวมจะเจริญมั่นคงได้ยากการที่บุคคลจะพัฒนาได้ก็ด้วยปัจจัยประการเดียว คือ “การศึกษา”

การศึกษานั้นแบ่งเป็นสองส่วน คือการศึกษาด้านวิชาการส่วนหนึ่งกับการอบรมบ่มนิสัยให้เป็นผู้มีจิตใจใฝ่ดี ใฝ่เจริญ มีปกติละอายชั่วกลัวบาปส่วนหนึ่ง การพัฒนาบุคคลจะต้องพัฒนาให้ครบถ้วนทั้งสองส่วนเพื่อให้ให้บุคคลได้มีความรู้ไว้ใช้ประกอบการ และมีความดีไว้เกื้อหนุน การประพฤติปฏิบัติทุกอย่างให้เป็นไปในทางที่ถูกที่ควร และอำนวยความสะดวกที่พึงประสงค์” ด้วยเหตุนี้การจัดการศึกษาจึงถูกกำหนดให้เป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลเกือบทุกยุคสมัย (จำเนียร แจ่มอำพร และคณะ, 2557) และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามมาตรา 6 ไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” ในการจัดการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการก็ได้กำหนดนโยบายเพื่อหน่วยงานทางการศึกษา สถานศึกษาได้ปฏิบัติเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายตามพระบรมราโชวาทและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ผู้ที่จะสามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้ดีที่สุดก็คือผู้บริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นผู้นำสูงสุดในสถานศึกษาแต่การปฏิบัติงานจะสำเร็จลุล่วงได้นั้นย่อมประกอบด้วยองค์ประกอบหลายประการ เช่น **Agreement** ก็มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันในการทำงาน **Measurement** เป้าหมายที่กำหนดนั้นจะต้องมีวิธีการที่บอกได้ว่าบรรลุหรือไม่บรรลุ จะต้องมี

เครื่องมือชี้วัดเป้าหมายที่ชัดเจน วัดและประเมินได้ว่าสำเร็จหรือไม่สำเร็จ **Feedback** เพื่อให้พนักงานรู้ว่าขณะนี้ผลงานของเขาบรรลุไปได้มากน้อยแค่ไหน และต้องปรับปรุงและพัฒนาอะไรบ้างเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และ **Positive Reinforcement** การส่งเสริมให้พนักงานสร้างผลงานโดยเน้นการพัฒนาเป็นหลัก เพื่อให้พนักงานรู้สึกอยากพัฒนาผลงานต่อไปเรื่อยๆ (ประคัลภ์ ภัณฑพลังกูร, 2553) ในการบริหารจัดการองค์การ โดยเฉพาะหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานั้น ปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานภายในองค์การคือ การมีผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารที่จะสามารถนำองค์การให้มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันที่ปฏิบัติงานเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกันได้ ภาวะผู้นำเปรียบเสมือนอาวุธประจำกายของผู้บริหารและผู้นำที่เป็นนักบริหารมืออาชีพที่จะสามารถสร้างอำนาจชักนำและมีอิทธิพลได้เหนือผู้อื่นตัวชี้วัดการนำของผู้บริหารจัดการที่ได้ชื่อว่ามีอาชีพคือผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของงานภาวะผู้นำจึงเป็นตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของงาน (สุภัททา ปิณฑะแพทย์, 2556) กระบวนการพัฒนาสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศผู้บริหารจะต้องปรับเปลี่ยนสู่ภาวะผู้นำมากขึ้น (เสนห์ จัยโต, 2551) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีผลต่อการยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอนและความใฝ่ฝันของครูและนักเรียนทั่วประเทศ (รุ่ง แก้วแดง, 2544) ในการบริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาจึงต้องการให้มีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อ

อาชีพเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นผู้นำการปฏิรูปการเรียนรู้ (มิตถาณี พงษ์พั้ว, 2556) สมพงษ์ เกษมสิน (2533) กล่าวว่า โรงเรียนประถมศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดเป็นหน่วยงานที่นำเอานโยบายและหลักการทางการศึกษาไปปฏิบัติผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานในโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จแม้ว่าคุณภาพของการศึกษาจะขึ้นอยู่กับบุคลากรทุกฝ่ายผู้บริหารโรงเรียนถือว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการวางนโยบายและเป็นผู้นำโรงเรียนในการบริหารงานต่างๆ ให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการบริหารการศึกษานอกจากจะต้องมีผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพแล้วจะต้องพัฒนาคุณสมบัติของผู้นำสถานศึกษาให้สามารถเป็นแกนนำในการสร้างและพัฒนาภาวะผู้นำร่วมของสถานศึกษาที่จะเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาต่อไปการเป็นผู้นำทางการศึกษาที่พึงปรารถนาไม่ได้มีหน้าที่เพียงบริหารงานให้โครงการต่างๆของสถานศึกษาให้ลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการเท่านั้นแต่ยังต้องส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถพัฒนาสถานศึกษาของตนเองโดยการกระทำร่วมกับของครู นักเรียนและชุมชนและยังใช้กระบวนการทำงานร่วมกันของครูในสถานศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้มีภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับยุคสมัยจากงานวิจัยหลายเรื่องพบตรงกันว่าผู้นำที่นำแต่เพียงผู้เดียวไม่สามารถทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งได้ผู้นำที่นิยมส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการนำเท่านั้นจึงจะสามารถทำให้

สถานศึกษาเข้มแข็ง ในฐานะนักการศึกษาจึงควรมีความเข้าใจในการพัฒนาภาวะผู้นำทางการศึกษาอย่างถูกต้อง (มารุต สมวงศ์, 2556) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารการศึกษาตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ข้อ 12 ระบุไว้ว่าเป็นผู้นำและสร้างผู้นำทางวิชาการในหน่วยงานของตนได้ (เลขาธิการคุรุสภา, 2556) ดังนั้นจากประเด็นที่อ้างถึงผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ในครั้งนี้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวม ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

4.1 ตัวแปรผล คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) ผู้บริหารมีอาชีพ 2) ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย 3) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) สอดคล้องกับเด็กไทยในศตวรรษที่ 21

4.2 ตัวแปรสาเหตุ คือ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ประกอบด้วย 5 ตัวแปร ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ 2) ปัจจัยด้านการวางแผน 3) ปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 4) ปัจจัยด้านโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ 5) ปัจจัยด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน

สมมติฐานการวิจัย

รูปแบบการวัดปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะรับ

1. ได้รูปแบบการพัฒนาความสัมพันธ์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

2. ได้ทราบขนาดอิทธิพลทั้งทางตรงทางอ้อม และโดยรวม ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

3. ได้แนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการต่อไป

3. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภาวะผู้นำเป็นความสามารถในการนำ (The American Heritage Dictionary, 1985) จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ความสำเร็จของผู้นำภาวะผู้นำได้รับความสนใจและมีการศึกษามาเป็นเวลานานแล้ว เพื่อให้รู้ว่าอะไรเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยให้ผู้นำมีความสามารถในการนำ หรือมีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ การศึกษานั้นได้ศึกษาแต่คุณลักษณะ (Traits) ของผู้นำ อำนาจ (Power) ของผู้นำพฤติกรรม (Behavior) ของผู้นำแบบต่างๆ ในปัจจุบันนี้ ก็ยังมีการศึกษาภาวะผู้นำอยู่ตลอดเวลาและพยายามจะหาภาวะผู้นำไว้หลากหลายแตกต่างกัน โดยยูก์ ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ความหมายของภาวะผู้นำมีหลากหลายแตกต่างกันไว้ว่า อาจเนื่องจากขอบเขตเนื้อหาและความสนใจภาวะผู้นำในการศึกษาของนักวิจัยแตกต่างกันและในที่นี้จึงขอนำเสนอทัศนะของนักวิชาการที่ได้นิยามไว้หลากหลาย ดังนี้ (Yukl, 2002)

ริงสรณ์ ประเสริฐศรี (2548) ภาวะผู้นำหมายถึง พฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลหนึ่งที่จะชักนำกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Shared Goal) หรือเป็นความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำ (Leaders) และผู้ตาม (Followers) ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Shared Purposes) หรือเป็นความสามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนบุคคลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายองค์การ

สมยศ นาวิการ (2546) ภาวะผู้นำ หมายถึง การใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่นให้กระทำในสิ่งที่ผู้นำต้องการ

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2546) ภาวะผู้นำ หมายถึง การใช้อิทธิพลของบุคคลหรือของตำแหน่งให้ผู้อื่นยินยอมปฏิบัติตาม เพื่อที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มตามที่กำหนดไว้

วิโรจน์ สารรัตน์ (2548) ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่มีอิทธิพล (Influence) ซึ่งกันและกันระหว่างผู้นำและผู้ตาม เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ (Objectives) และเกิดการเปลี่ยนแปลง (Change)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แพตริเซีย (Patricia, 1994 อ้างถึงใน สมาน เพชรนาว่า, 2549 : 38) ได้ศึกษาการประเมินผลความก้าวหน้าไปสู่การประกันคุณภาพ การศึกษาและควบคุมการปฏิบัติในประเทศเยอรมนีสวีเดน ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์และออสเตรเลีย พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนในระบบที่มีการประกันคุณภาพ การศึกษาทั่วโลกทางสังคมช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในประเทศเยอรมนีมีการเปลี่ยนอย่างมากจากจังหวัดหนึ่งไปยังอีกจังหวัดหนึ่ง การประกันคุณภาพการศึกษาและการควบคุมการประเมินถือว่าเป็นสิ่งสำคัญของครูที่รับผิดชอบต่ออาชีพของตนซึ่งต้องดำเนินไปอย่างมีเหตุผลและกระบวนการที่ชัดเจน

ลัดดาวัลย์ บุญเลิศ (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวางแผนกลยุทธ์กับประสิทธิผล โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 พบว่า การวางแผน

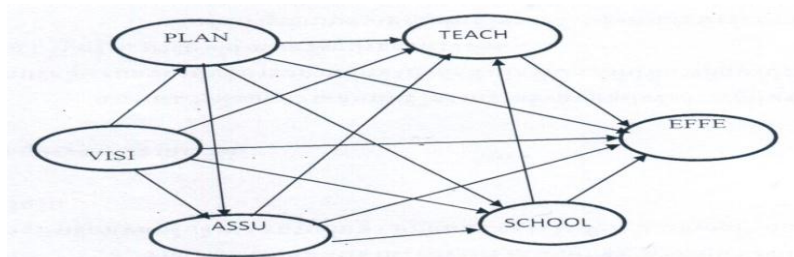
กลยุทธ์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การกำหนดปรัชญาความเชื่อขององค์กร การกำหนดวิสัยทัศน์ และการกำหนดพันธกิจ

อัชฌพร อังกินันท์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของสถาบันการอาชีวศึกษา.พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของสถาบันการอาชีวศึกษาประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) สมรรถนะองค์กร 3) กระบวนการในการสื่อสาร 4) ความร่วมมือสนับสนุนของผู้ปฏิบัติ สาหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของสถาบันการอาชีวศึกษา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และผลการศึกษาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมต่อการบริหารงานวิชาการของสถาบันการอาชีวศึกษา เรียงลำดับสัมประสิทธิ์อิทธิพลจากมากไปหาน้อยมีดังนี้ 1) อิทธิพลทางตรง 4 ปัจจัย คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการสมรรถนะองค์กร กระบวนการในการสื่อสารและความร่วมมือของผู้ปฏิบัติ 2) อิทธิพลทางอ้อม 3 ปัจจัย คือ สมรรถนะองค์กร ภาวะผู้นำทางวิชาการ กระบวนการในการสื่อสาร 3) อิทธิพลรวม 4 ปัจจัย คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการสมรรถนะองค์กรกระบวนการในการสื่อสารความร่วมมือของผู้ปฏิบัติ เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) ของสมการโครงสร้างของตัวแปรแฝง กระบวนการในการสื่อสาร ความร่วมมือสนับสนุนของผู้ปฏิบัติการบริหารงานวิชาการ พบว่า สามารถร่วมกันอธิบาย

ความแปรปรวนความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัย
ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของสถาบัน

การอาชีวศึกษาสูงร้อยละ 85

กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ทำการศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแบบจำลองเชิงสมมติฐานเบื้องต้นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างรูปแบบจำลองเชิงสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ขั้นตอนที่ 5 การสรุปผลการวิจัยและนำเสนอรูปแบบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าระดับของลิเคิร์ต (Likert) (William Wiersma, 1995) โดยมีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ตั้งแต่ 0.80 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.994

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยที่ได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติพื้นฐานและการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis)

5. ผลการศึกษา

1. ผลการพัฒนาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต 1 ดังนี้

1.1 ตัวแปรผล (Latent End-Result Variables) คือตัวแปรแฝง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) ความเป็นมืออาชีพ 2) ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย 3) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) สอดคล้องกับเด็กไทยในศตวรรษที่ 21

1.2 ตัวแปรสาเหตุ (Latent Causal Variables) คือ ตัวแปรแฝงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ประกอบด้วย ตัวแปรแฝง ที่เป็นตัวแปรสาเหตุจำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ 2) ปัจจัยด้านการวางแผน 3) ปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 4) ปัจจัยด้านโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ 5) ปัจจัยด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน

2. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ดังนี้

ผลการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์พิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value = .056) ไค-สแควร์

หารด้วยองศาอิสระ (χ^2 / df) มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 ($\chi^2 / df = 1.440$) ซึ่งเป็นการยอมรับว่ารูปแบบตามสมมติฐานของการวิจัยมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นอกจากนี้ยังมีค่าสถิติที่ระบุความสอดคล้องกลมกลืนอื่นๆที่สนับสนุน คือ ค่าดัชนีระดับความสอดคล้องกลมกลืน (GFI) และค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ .994 และ .940 ตามลำดับ ค่าดัชนีวัดเปอร์เซ็นต์ความกลมกลืน (NFI) มีค่าเท่ากับ .997 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ .999 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ .027 (RMSEA < 0.05) แสดงว่ารูปแบบมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. ผลการศึกษาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

ผลการศึกษาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวม ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า

3.1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยด้านการวางแผน (PLAN)

3.1.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเป็นบวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.001 มากที่สุดคือ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ (VISI) มีค่าอิทธิพลทางตรงเป็นบวกเท่ากับ .551

3.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อม ไม่มีปัจจัยใดที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อด้านปัจจัยการวางแผน (PLAN)

3.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมที่ระดับนัยสำคัญ 0.001 มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ (VISI) มีค่าอิทธิพลรวมเป็นบวกเท่ากับ .551

3.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา (ASSU)

3.2.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเป็นบวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.001 มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการวางแผน (PLAN) มีค่าอิทธิพลทางตรงเป็นบวกเท่ากับ .684

3.2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมเป็นบวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.001 มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ (VISI) มีค่าอิทธิพลทางตรงเป็นบวกเท่ากับ .377

3.2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมที่ระดับนัยสำคัญ 0.001 มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการวางแผน (PLAN) มีค่าอิทธิพลรวมเป็นบวกเท่ากับ .684

3.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อด้านโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ (SCHOOL)

3.3.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเป็นบวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.001 มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ (VISI) มีค่าอิทธิพลทางตรงเป็นบวกเท่ากับ .383

3.3.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมเป็นบวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.001 มากที่สุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ (VISI) มีค่าอิทธิพลอ้อมเป็นบวกเท่ากับ .245

3.3.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมที่ระดับนัยสำคัญ 0.001 มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ (VISI) มีค่าอิทธิพลทางตรงเป็นบวกเท่ากับ .628

3.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารหลักสูตรและการสอน (TEACH)

3.4.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเป็นบวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.001 มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (ASSU) มีค่าปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเป็นบวกเท่ากับ .573

3.4.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมเป็นบวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.001 มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการวางแผน (PLAN) มีค่าอิทธิพลทางอ้อมเป็นบวกเท่ากับ .435

3.4.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมที่ระดับนัยสำคัญ 0.001 มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (ASSU) ที่มีค่าอิทธิพลรวมเป็นบวกเท่ากับ .592

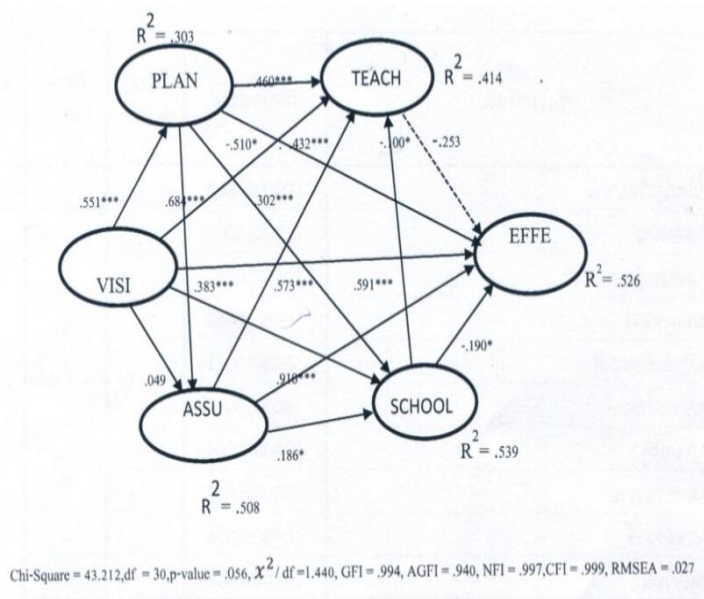
3.5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 (EFFE)

3.5.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเป็นบวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.001 มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (ASSU) มีค่าอิทธิพลทางตรงเป็นบวกเท่ากับ .910 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ (VISI) มีค่าอิทธิพลทางตรงเป็นบวกเท่ากับ .591 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเป็นลบ คือ ปัจจัยด้านการวางแผน (PLAN) มีค่าอิทธิพลทางตรงเป็นลบเท่ากับ -.510

3.5.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อม เป็นบวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.001 มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการวางแผน (PLAN) มีค่าอิทธิพลทางอ้อมเป็นบวกเท่ากับ .547 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมเป็นลบ คือ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ (VISI) และปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (ASSU) มีค่าอิทธิพลทางอ้อมเป็นลบเท่ากับ -.135 และ -.185 ตามลำดับ

3.5.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมที่ระดับนัยสำคัญ 0.001 มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (ASSU) มีค่าอิทธิพลรวมเป็นบวกเท่ากับ .725 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ (VISI) มีค่าอิทธิพลรวมเป็นบวกเท่ากับ .456

ผลการวิเคราะห์แยกค่าอิทธิพลระหว่างตัวแปรสาเหตุและตัวแปรผลของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

ตัวแปรสาเหตุ	ตัวแปรผล																		
	VISI			PLAN			ASSU			SCHOOL			TEACH			EFFE			
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	
VISI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PLAN	.551***	-	-	.551***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ASSU	.049	.377	.426	.684***	-	.684***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SCHOOL	.383***	.245***	.628***	.302***	.127***	.428***	1.86*	-	1.86*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TEACH	.432***	.054***	.486***	.460***	.435***	-.025***	.573***	.019***	.592***	.100*	-	-.100*	-	-	-	-	-	-	-
EFFE	.591***	-.135***	.456***	-.510*	.547*	.038*	.910***	-.185***	.725***	-.190*	-.025*	-.215*	-.253	-	-.253	-	-	-	-

Chi-Square = 43.212, df = 30, p-value = .056, $\chi^2 / df = 1.440$, GFI = .994, AGFI = .940, NFI = .997, CFI = .999, RMSEA = .027

6. อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1” มีประเด็นเพื่อการอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (EFFE) มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (ASSU) ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของด้านประสิทธิผลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 52.60 จะเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (ASSU) มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งที่สร้างความมั่นใจให้กับชุมชน ผู้ปกครองว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดครูได้ทำงานอย่างมีอาชีพมีการทำงานที่เป็นระบบ โปร่งใส มีความรับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้ มีประสิทธิภาพ และเน้นคุณภาพ ได้พัฒนาตนเองและผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชนสอดคล้องกับงานวิจัยของแพตริเซีย (Patricia, 1994 อ้างถึงใน สมาน เพชรนาวา, 2549 : 38) ได้ศึกษาการประเมินผลความก้าวหน้าไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา และควบคุมการปฏิบัติในประเทศเยอรมนีสวีเดน ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์และออสเตรเลีย พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนในระบบที่มีการประกันคุณภาพ การศึกษากลไกทางสังคมช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในประเทศเยอรมนีมีการ

เปลี่ยนอย่างมากจากจังหวัดหนึ่งไปยังอีกจังหวัดหนึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาและการควบคุมการประเมินถือว่าเป็นสิ่งสำคัญของครูที่รับผิดชอบต่ออาชีพของตนซึ่งต้องดำเนินไปอย่างมีเหตุผลและกระบวนการที่ชัดเจน

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (ASSU) มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการวางแผน (PLAN) ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (ASSU) ได้ร้อยละ 50.80 จะเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านคือ ปัจจัยด้านการวางแผน (PLAN) มากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าในการปฏิบัติงานเพื่อให้สำเร็จได้นั้นจะต้องเริ่มต้นจากการวางแผนก่อนเพราะการวางแผนเป็นภารกิจที่ผู้บริหารต้องกระทำเป็นลำดับแรกของกระบวนการบริหาร การดำเนินการใดๆถ้ามีการวางแผนที่ดีมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจนก็เชื่อได้ว่างานนั้นย่อมประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย โดยเฉพาะการพัฒนางาน การป้องกันความผิดพลาดทำได้โดยการวิเคราะห์ขั้นตอนการทำงาน และปัจจัยการดำเนินงาน องค์การไม่มีแผนงานย่อมมีโอกาสที่ประสบกับความล้มเหลวได้ง่าย ดังนั้น องค์การจึงต้องมีการวางแผนเพื่อให้กระบวนการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ บุญเลิศ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวางแผนกลยุทธ์กับประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 พบว่า การวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การกำหนดปรัชญาความเชื่อขององค์กร การกำหนดวิสัยทัศน์ และการกำหนดพันธกิจ

7. สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 24 ตัวแปร ตัวแปรแฝงที่เป็นตัวแปรสาเหตุ รวม 5 ตัวแปร ตัวแปรแฝงที่เป็นตัวแปรผล รวม 1 ตัวแปร รวมตัวแปรทั้งสิ้น 30 ตัวแปร

2. การวิเคราะห์ตัวแปรผลขององค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ซึ่งให้เห็นว่ารูปแบบการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 43.212, องศาอิสระ (df) เท่ากับ 30, ความน่าจะเป็น (P-value) เท่ากับ 0.056, ไค-สแควร์หารด้วยองศาอิสระ (χ^2 / df) เท่ากับ 1.440, ค่าดัชนีระดับความสอดคล้องกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.994, ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.940, ค่าดัชนีวัดเปอร์เซ็นต์ความกลมกลืน (NFI) เท่ากับ 0.997, ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.999, ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนใน

การประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ 0.027 ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเป็นบวกต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่ระดับ 0.001 สูงสุด คือ ปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (ASSU) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ (VISI) ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเป็นลบ คือ ปัจจัยด้านการวางแผน (PLAN) ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมเป็นบวก คือ ปัจจัยด้านการวางแผน (PLAN) ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมเป็นลบ คือ ปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (ASSU) ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมเป็นบวกสูงสุด คือ ปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (ASSU) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ (VISI)

8. ข้อเสนอแนะ

1. กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรนำข้อค้นพบจากการวิจัยในครั้งนี้ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ไปเป็นข้อมูลเพื่อตัดสินใจระดับนโยบาย และกำหนดเป็นนโยบายในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. สถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงาน ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาและสถานศึกษาอื่นในสังกัด มีการรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรแต่ละระดับ สามารถแสดงความคิดเห็นและรับฟังปัญหาซึ่งกัน

และกันอย่างสร้างสรรค์เพื่อแสวงหาความรู้ร่วมกัน
แล้วนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหาร
สถานศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ การ
วิจัยเชิงปฏิบัติการหรือการวิจัยเพื่อพัฒนาเกี่ยวกับ
ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำ
ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น
เขต 1 ในสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาอื่นใน
ลำดับต่อไป

9. บรรณานุกรม

1. จำเนียร แจ่มอำพร และคณะ (2557).
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ใน พ ร ะ บ ร ม
ราชูปถัมภ์. Vol 9 , No 1 (2014).
2. ประคัลภ์ ปิณฑพลังกูร. (2553). 5
คุณสมบัติสำคัญของการเป็นผู้นำที่ดี.
ค้นเมื่อ 7 ธันวาคม 2557, จาก
<http://prakal.worldpress.com>
3. ลัดดาวัลย์ บุญเลิศ. (2554). การ
วางแผนกลยุทธ์กับประสิทธิผล
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี
เขต 4. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษา

ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

4. ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.
2538. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร:
สุวีริยาสาส์น.
5. สมาน เพชรนาวา (2549). การประกัน
คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา.
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
6. สุภัทรา ปิณฑะแพทย์. (2556). ภาวะ
ผู้นำของนักบริหารการศึกษามีอาชีพ.
ค้นเมื่อ 16 เมษายน 2557, จาก
www.samakomarcheewa.or.th
7. เสน่ห์ จุ้ยโต. (2541). องค์การสมัยใหม่.
พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
8. อัครพร อังกินันท์ (2558). ปัจจัยที่มี
อิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของ
สถาบันการอาชีวศึกษา. วารสารวไลย
อลงกรณ์ปริทัศน์, 5(1), 143-156.